

NOVI KRMARJI

URŠKA MAKOVEC

Po genialnem scenariju – ki se je odvil po decembrski volilni nedelji in je zame nedvomen dokaz, da smo izvoljena ljudstvo, za katerega je Najvišjemu zelo mar – smo dobili novo vlado. Barvit (še zdaleč ne pomladen) konglomerat s težavo nabranih ministrov ne ozirajoč se na že vnaprejšnje bombardiranje strumno zre predse in daje vtis, da ve, kaj počne. Ta pestrost in hkrati usmerjenost k cilju me spomni na osamosvojitveno vlado. Upam le, da bo pravkar izvoljena končala svoj mandat bistveno drugače, predvsem pa, da bo ustvarila razmere za resnično osvoboditev od sedemdesetletne socialistične navlake.

A osvoboditi se bomo morali državljani sami. Državni aparat nas s svojim ustrojem in delovanjem pri tem ovira ali spodbuja, le malo pa lahko posega v naše glave. »Država je v nas samih in državotvornost ni zunanje obnašanje, ampak trajno notranje razpoloženje, to se pravi, moralna krepost,« je zapisal filozof dr. Milan Komar. Če te ni, nam še tako odlična vlada ne more pomagati.

Novi ministrski zbor ni idealen, je pa – oprostite pikrosti – verjetno boljši, kot si ga povprečen prebivalec Slovenije zasluži. Kmalu se bo pokazalo, ali imam v tem prav. Bodo od socialističnih fosilov naščuvane množice šle na ulice in terjale izpolnitev lastnih interesov, namesto da bi omogočile reševanje bankrotirane Slovenije? Bodo veleumni novinarji travmatizirali vsako organizacijsko spremembo, pozabili pa na vsebinske rešitve? In ne nazadnje: bomo državljani le mirno gledali in križem rok od vlade zahtevali rezultate? Glede na izkušnje vse to lahko pričakujemo. A brez naše jasne in glasne podpore ter sodelovanja v danih razmerah ne bo mogoče rešiti Slovenije, ne v ekonomskem ne v moralnem smislu. Da pa k odgovornemu soustvarjanju spada tudi dobronamerna kritika »svojih ljudi«, se je pokazalo s katastrofo v mariborski nadškofiji. Zakaj ob neukrepanju odgovornih ne kriči ves krščanski živelj?! Kako lahko od ljudi, ki so sokrivi, mirno poslušamo o socialni pravičnosti? Taisti so nas naučili, da so za odpuščanje potrebni priznanje grehov, kesanje, trden sklep in zadoščevanje, po enem letu pa nekje na koncu pastirskega pisma, naslovljenega *Ljubezen v pravičnosti* (!), slišimo le srmežljiv stavek opravičila. Hinavščina!

Zato, dragi Slovenec, ko delaš in ko moliš, misli še malo na državne in cerkvene voditelje. In če bodo počeli neumnosti, stori to še bolj goreče!

(Po Družini)

Matjaž Longar je državni sekretar

Vlada RS je na svoji prvi seji tudi imenovala Matjaža Longarja za državnega sekretarja na ministrstvu za Slovence v zamejstvu in po svetu. Kot vemo, zakon o razmerju med matico in diasporo predvideva, da Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu vodi minister brez listnice, ohranja pa figuro državnega sekretarja, ki ministru stoji ob strani.

Novi državni sekretar je ustanovni član Nove Slovenije, je izkušen diplomat in od meseca decembra 2010 mednarodni sekretar NSi. Matjaž Longar je bil od avgusta 1997 do junija 2000 prvi sekretar na Veleposlaništvu Republike Slovenije v Rimu. Ko je dr. Andrej Bajuk leta 2000 postal predsednik vlade je postal njegov svetovalec za zunanje zadeve, vključno s področjem EU. Od novembra 2000 pa do november 2004 je pooblaščen minister in namestnik veleposlanika na Veleposlaništvu Republike Slovenije v Berlinu. Marca 2006 pa je bil imenovan za generalnega konzula Republike Slovenije v Celovcu s pristojnostjo na Koroškem, Solnograškem, Tirolskem in Predarlškem. To funkcijo je opravljal od avgusta 2010. Zadnje leto in pol pa je bil pooblaščen minister na Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije.

Matjaž Longar je poročen in oče dveh otrok. Aktivno govori angleško, nemško, italijansko in srbsko oz. hrvaško.

K novemu sporazumu

Socialni partnerji so pretekli torek, 28. februarja, na razširjeni seji Ekonomsko socialnega sveta na Brdu pri Kranju začeli pogovore za sklenitev socialnega sporazuma 2012-2017. Na predlog premiera Janeza Janše bodo delodajalci in sindikati sedaj v sedmih dneh podali pripombe na vladna izhodišča za socialni sporazum in si nato vzeli 14 dni časa za njihovo uskladitev. Sledil bo začetek pogajanj.

Janša je v uvodu seje Ekonomsko-socialnega sveta pojasnil, da izhodišča za socialni sporazum izhajajo iz ocene, da je bila Slovenija z gospodarsko krizo resno prizadeta, da ta kriza še traja in da so napovedi gospodarskih gibanj za naš del sveta iz meseca v mesec slabše. V prihodnosti se bo Slovenija morala soočiti z reševanjem lastne države in kot del evropskega prostora tudi drugih držav. V socialnem sporazumu bi definirali ključne korake za izhod iz krize in strukturne prilagoditve, da bi Slovenija izpolnila zastavljene cilje. Med njimi je v ospredju blaginja ljudi, je dejal Janša, ki želi, da bi z usklajevanji novega socialnega sporazuma končali najkasneje do 20. junija.

Kot je v predstavitvi proračunskih izhodišč za letos in prihodnje leto opozoril finančni minister Janez Šušteršič, Slovenija ne sme več odlašati z resno konsolidacijo javnih financ. V tej luči pa bo pomemben korak rebalans proračuna za letos. Vlada želi po Šušteršičevih besedah primanjkljaj letos zmanjšati na tri odstotke bruto domačega proizvoda (BDP). Predlog rebalansa bodo pripravili v mesecu dni, pri čemer upajo, da bo imel dobre učinke na investicijsko aktivnost podjetij, zaposlovanje in ohranjanje delovnih mest. Ob tem je Šušteršič izrazil upanje, da bo DZ dokument sprejel aprila.

Delodajalska stran je s predlogi relativno zadovoljna, na sindikalni strani pa je bilo mogoče slišati več pomislekov in predlogov

Predsednik združenja delodajalcev Milan Lukič je poudaril, da se predstavljena izhodišča v veliki meri skladajo z izhodišči, ki so jih pripravili tudi sami delodajalci. Spomnil je, da je realni sektor že plačal visoko ceno. Če hočemo iziti iz te situacije, pa bo po njegovem mnenju treba pogledati tudi v javni sektor, ki mora postati učinkovit servis.

Predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Dušan Semolič ocenjuje, da pot do podpisa sporazuma zagotovo ne bo lahka. Po njegovih besedah se je treba zavedati, kdo je povzročil krizo, sicer ne bomo preprečili njene ponovitve. Namesto, da bi v strukturne reforme šle finančne institucije, ki so krizo povzročile, pa se celotno breme vali na socialno državo in na delavce, je ugotavljal.

Kot je opozoril Janša, je Slovenija število javnih uslužbencev med letoma 2008 in 2010 povečala za 4,4 odstotka. Da se je javni sektor v času, ko je gospodarstvo izgubilo 50.000 delovnih mest, povečal za 8000 zaposlenih, se mu zdi čudno, saj država v tem obdobju ni prevzela »nobenih resnih obveznosti, ki bi to povečanje upravičevale«. Zmanjševanje števila zaposlenih v javnem sektorju bo po njegovih napovedih nujno, saj brez tega resne strukturne prilagoditve razmeram ne bodo mogoče. Ob tem je napovedal, da se bodo trudili to izvesti na mehak način.

Seje so se udeležili tudi predstavniki tako vladnih, kot opozicijskih parlamentarnih strank.

Cerkev za NE

Pretekli petek, 24. februarja, se je v Sloveniji tudi uradno začela kampanja pred referendumom o družinskem zakoniku, ki bo 25. marca. Poleg pobudnice referenduma Civilne iniciative za družino in pravice otrok se v kampanjo vključujejo tudi Gibanje za družinski zakonik in večina parlamentarnih strank.

Tako kot v minulem mandatu proti zakoniku nastopajo koalicijske partnerice SDS, SLS in NSi, ki se bodo v kampanjo vključile kot organizatorji, medtem ko so se opozicijski Pozitivna Slovenija in SD ter koalicijska Lista Virant vključile v Gibanje za družinski zakonik. V to gibanje so se poleg nekaterih civilnodružbenih organizacij med drugim vključile tudi zunajparlamentarne stranke LDS, Zares, TRS in SMS - Zeleni, medtem ko naj se koalicijski DeSUS v referendumski kampanji ne bi opredeljeval. Nekateri politični stranke referendum obžalujejo, medtem ko druge menijo, da je ta zaradi varovanja tradicionalne oblike družine potreben, saj da je zakonodajalec z zakonikom razvrednotil materinstvo in očetovstvo. Medtem pa zagovorniki zakonika nasprotno zatrjujejo, da slednji v ospredje postavlja korist otroka in njegove pravice.

Zagovornike in nasprotnike družinskega zakonika je kljub številnim sistemskim rešitvam na področju družinskega prava že od predstavitve zakonika dalje delila razširjena definicija družine. Poskusi popolne izenačitve pravic istospolnih parov s pravicami heterospolnih je sicer presekal t.i. kompromis, po katerem istospolna partnerja skupaj ne moreta posvojiti otroka, lahko pa eden od njiju posvoji otroka drugega. Toda tudi to referendumu ni preprečilo.

Civilna iniciativa za družino in pravice otrok je podpisala zahtevo referendumu začela zbirati septembra lani. O dopustnosti referendumu oziroma o tem, ali bi z zavrnitvijo zakonika na referendumu lahko nastale protustavne posledice, je odločalo tudi ustavno sodišče, ki pa je referendum dovolilo. Po odločitvi ustavnega sodišča so pobudniki referendumu nadaljevali z zbiranjem podpisov in februarja letos v DZ vložili zahtevo za referendum.

Družinski zakonik bo na referendumu potrjen, če bo zanj glasovala večina volivcev, ki bodo veljavno glasovali. Če bodo volivci zakon zavrnili, pa v letu dni od odločitve na referendumu DZ ne sme sprejeti zakona, ki bi bil v nasprotju s to odločitvijo.

Ponovno navajamo, da na referendumu lahko sodelujemo (moramo sodelovati) tudi slovenski državljani v Argentini. Podrobnosti načina glasovanja bomo še obja-

vili. Opozarjamo pa, da ob referendumih ne prejmemo avtomatično volilnega gradiva, kot pri parlamentarnih volitvah. Če ga predhodno ne zaprosimo po pošti, lahko glasujemo samo na Veleposlaništvu RS v Buenos Airesu.

Za konec poudarimo, da so slovenski škofje v drugem delu postnega pastirskega pisma zavzeli v tej zadevi jasno stališče. Takole govorijo:

»Spodbujamo vas, da se v sedanjih javnih razpravah o spornem Družinskem zakoniku dejavno zavzamete za obrambo doslej veljavnega pojmovanja družine in za to storite vse, kar je v vaši moči. Če bomo to morali braniti s pomočjo referendumu, vas pozivamo, da se ga množično udeležite in glasujete proti poskusom, da bi tisti družini, ki se ji imamo vsi skupaj zahvaliti, da smo to, kar smo, postavili ob bok druge oblike skupnega življenja, ki ne morejo enakovredno opraviti vloge prave družine.«

Svetovni prvak

Slovenski smučarski skakalec Robi Kranjec je postal tretji Slovenec s kolajno svetovnega prvenstva v poletih. V Vikersundu je na posamični tekmi, za katero sta po težavah z vetrom šteli dve seriji, osvojil zlato za poleta, dolga 217,5 in 244 metrov. S tem slednjim je izboljšal slovenski rekord in postavil tretji najdaljši polet v svetovni smučarski zgodovini.

Kranjec, ki se je tako pridružil Primožu Ulagi, ta je bil srebrni v Oberstdorfu leta 1988, in Urbanu Francu, bronastemu na Kulmu leta 1996, ter v skupnem seštevku poletov prišel na prvo mesto, je za tri točke prehitel Norvežana Runeja Velto, tretji pa je bil Avstrijec Martin Koch. Na tekmi, ki bi po prvotnem načrtu morala imeti štiri serije, so jih potem predvideli tri, a izpeljali le dve, se je izkazal tudi Jurij Tepeš. Ta je z 235,5 metra v prvi seriji popravil stari slovenski rekord Kranjca 232 m. Tepeš je tekmo končal na 12. mestu, Jure Šinkovec pa na 26.

Najdaljši polet tekme in drugi najdaljši v zgodovini uspel Norvežanu Andersu Fannemelu, ki je poletel do 244,5 metra.

NOVE KNJIGE

Lepa vida ob Srebrni reki

Marko Kremžar

Vodja knjižnice Dušana Černeta v Trstu, gospod Marjan Pertot, je med slovenskimi izseljenci na obeh bregovih Rio de la Plata dobro poznana osebnost. Mnogi smo se z njim srečali, ko je obiskal pred leti našo skupnost in zbiral podatke in periodične publikacije o kulturnem delovanju tako predvojne kakor povojne, politične emigracije. Sad tega dela je bila med drugim tudi obširna študija »Slovensko gledališče v Argentini«, ki jo je ob 60-letnici zdomskega gledališkega delovanja povojnih emigrantov (1948-2007), napisal in izdal v knjižni obliki leta 2008, v okviru ustanove v kateri deluje.

S tem pa ni bilo konec Pertotovega zanimanja in raziskovanja slovenskega kulturnega življenja na tem delu sveta. Ne dolgo tega, a še z letnico 2011, je izšlo v Trstu v okviru Černetove knjižnice, ob sodelovanju tržaške revije Mladika in Slovenskega gledališkega muzeja v Ljubljani, njegovo novo delo z naslovom: »Lepa vida ob Srebrni reki«. V njej je zbral avtor na 220 straneh velikega formata podatke o »kulturnem in gledališkem delu primorskih in drugih zgodnjih naseljencev v Argentini«. Pri tem je treba pojasniti, da so z izrazom »zgodnji naseljenci« v podnaslovu knjige mišljeni naseljenci iz prve polovice dvajsetega stoletja, to je iz časa med obema svetovni vojnoma. Vendar avtor uvodoma omenja, da so prvi slovenski izseljenci prišli v Argentino »že leta 1880« in navaja kot vir članek msgr. Janeza Hladnika v Koledarju Svobodne Slovenije leta 1949. Zanimivo je, da je skupnost teh prvih priseljencev, o katerih je raziskavala in pisala med nami po letu 1990 tudi prof. Veronika Kremžar Rožanec, prišla šele v tem stoletju do svojega kulturnega društva. Kot bremo v Pertotovi knjigi so njih potomci ustanovili leta 2002 v Entre Rios svoje »Slovensko društvo Triglav«.

Na straneh »Lepe Vide« si sledi v kronološkem redu opis organiziranega kulturnega dela med Slovenci v Argentini med prvo svetovno vojno in neposredno po njej. Pričelo se je v okviru hrvaško slovenskega društva »Jadran«, ki se je leta 1916 pridružilo novo ustanovljeni »Jugoslovanski narodni odbrani«, s sedežem v Buenos Airesu. Že leta 1918 so slovenski priseljenci ustanovili »Slovensko sekcijo jugoslovanske narodne odbrane«, ki je postala tako prva organizacija slovenske skupnosti ne le v Argentini, marveč v vsej Južni Ameriki. Delovala je do leta 1922, ko je »Kraljevina Srbob, Hrvatov in Slovencev« odprla v Buenos Airesu svoj generalni konzulat. Očividno pa je društvo ohranilo svoje prostore, saj je našlo v njih za kratek čas zavetje »Slovensko pevsko društvo Primorje«. Ta pevski zbor, ki je deloval le leta 1924, je bil v tem delu sveta prvo popolnoma slovensko kulturno društvo.

V naslednji letih pa do pričetka novega stoletja je sledilo v skupnosti slovenske predvojne emigracije živahno kulturno delovanje. Na straneh Pertotove knjige dobimo podatke o družbenem in kulturnem delovanju kar 35 raznih društev na območju Srebrne reke. Kot dober poznavalec slovenskega delovanja v Argentini avtor že v začetnem poglavju, ki govori o pričetkih slovenskega naseljevanja in delovanja v tej deželi, pa tudi kasneje, jasno ločuje med nastopi in aktivnostjo predvojne, v glavnem ekonomske in kasnejše, politične emigracije. Le v

drugem poglavju, kjer je govor o osrednjih kulturnih prireditvah, predstavi nekatere, pri katerih so sodelovali tudi »Slovenska kulturna akcija«, »Zedinjena Slovenija« in krajevni domovi povojnih emigrantov.

Kdor ni doživiljal v Argentini prvih let po drugi svetovni vojni, in bere, da je leta 1949 argentinska vlada prepovedala delovanja nekaterih slovenskih društev, bi verjetno pričakoval glede tega kako pojasnilo. Tako pa le lahko ugotovi, da se je to dogodilo potem, ko so predvojna slovenska izseljenska društva, na pobudo jugoslovanske države, stopila pod okrilje nove skupnosti imenovane »Slovenski ljudski dom«. Tej prepovedi argentinskih oblasti, ki je trajala do leta 1958, se je izognilo le »Gospodarsko podporno društvo Slovencev«, ki je pravočasno izstopilo iz nove osrednje organizacije. Kot vemo, ta ukrep argentinskih oblasti tudi ni prizadel društev političnih emigrantov, ker niso imela stikov s komunističnim režimom v domovini. Avtor, ki se je namenoma izognil političnim komentarjem, je s tem pokazal, do kake mere je težko, večkrat pa celo nemogoče, v pregledih dvajsetega stoletja ločiti kulturo od politike.

Gledališko dejavnost med slovenskimi priseljenci iz Goriške in Primorske, je pričelo gojiti v Argentini društvo »Slovenski ljudski oder«, ustanovljeno 25. avgusta 1925 na Paternalu v Buenos Airesu. Čeprav je bil glavni namen društva gojiti dramsko umetnost, so sklenili člani najprej ustanoviti mešani pevski zbor, nato društveno knjižnico, nakar so šele naštudirali vrsto dramskih besedil. Z nastopi so želi uspehe vse do leta 1974, ko je društvo stopilo pod okrilje novo ustanovljenega »Slovensko – jugoslovanskega vzajemnega društva Triglav«, ki se je leta 1991 preimenovalo v »Slovensko podporno društvo Triglav«.

Po letu 1927 se vrstijo v Buenos Airesu, Cordobi in Rosariu razna slovenska izseljenska kulturna društva, ki pa navadno ne trajajo dolgo, a s svojimi pevskimi in igalskimi nastopi dokazujejo, do kake mere je bila med rojaki živa želja ohranjati slovensko pesem in živo besedo. Posebno zanimiv primer je »Slovensko delavsko društvo Triglav«, ki so ga leta 1930 po večletnih pripravah ustanovili rojaki v Rosariu. Tudi oni se pričeli s pevskim zborom, a kmalu nadaljevali z zelo delavno in uspešno dramsko skupino. Po letu 1948 je delovanje tega društva zamrlo, a ponovno zaživel leta 1995, tokrat pod imenom »Slovensko društvo Triglav«.

Med leti 1940 in 1949 so rojaki iz Prekmurja, naseljeni na Avellanedi in okolici, delovali v okviru kulturnega društva »Slovenska krajina«. Društvo, ki je bilo ustanovljeno na pobudo izseljenskega duhovnika Janeza Hladnika, je poleg družabnih srečanj prirajalo tudi igre, a je v prvih povojnih letih prenehalo z delom.

Daljšo življensko dobo je imelo npr. »Argentinsko slovensko društvo Zarja«. Ustanovili so ga leta 1958 rojaki v Villa Devoto ter zbirali rojake pa tudi argentinsko občinstvo, na priloženostne družabne in kulturne prireditve do leta 1974. Tega leta se je društvo skupaj z »Ljudskim odrom« in »Vzajemnim društvom Naš dom«, združilo v že omenjeno »Slovensko podporno društvo Triglav«, ki ohranja kuturno in družabno dejavnost do današnjih dni.

Posebne omembe je vredno sicer kratko poglavje o »Vzgojnem zavodu Lipa«, ki ga je leta 1933 ustanovil

primorski rojak Benedikt Gomišček v Villa Madero. Ta zavod je pomagal staršem »ki žive kdo ve kje zunaj v kampu«, da so dobili njih otroci poleg pouka slovenščine tudi priložnost »za dobro šolsko izobrazbo in lepo vzgojo«. Kot beremo v poročilu je v desetih letih sprejel zavod Lipa 115 dečkov in imel vsaj zadnja leta gojence tudi iz argentinskih družin. Na žalost po letu 1943 ni več poročil o delovanju tega zavoda.

Tri poglavja Pertotove študije so posvečena slovenskemu šolstvu med leti 1933 in 1941, in sicer šolam v Devoto in na Paternalu v mestu Buenos Aires, in šoli v Rosariu. Pobuda za ustanovitev šole v Devotu je nastala v okviru »Sokolskega društva«, na Paternalu in v mestu Rosario pa so skrbele zanjo »Slovenske šolske sestre«. Vse šole so občasno prirejale tudi manjše kulturne prireditve.

Na koncu tega obširnega dela najdemo poleg seznama uprizorjenih del, kratek španski povzetek in imensko kazalo, delo avtorjeve sodelavke v Černetovi knjižnici v Trstu Lučke Kremžar De Luisa. Seznam vseh uprizorjenih dramskih del, iger in oderskih prikazov, ki so jih uprizorila v teku let društva registrirana na tem mestu, vsebuje imena 461 predstav, njih avtorjev in organizatorjev ter leta in kraja uprizoritve.

»Lepa Vida ob Srebrni reki« je pomemben Pertotov doprinos h kroniki slovenskega življenja in dela na tem delu sveta. Kako ta izredno delavni in razgledani slovenski javni delavec bogati v okviru Knjižnice Dušana Černeta vse slovensko občestvo je lepo nakazal v uvodni besedi predsednik te ustanove, Ivo Jevnikar, takole:

»Veliko srečo imamo, da Marjan Pertot, ki je od začetka duša knjižnice, v sebi združuje poleg ljubezni do knjižničarstva in bibliografskega dela še veliko ljubezen do kulturnega, zlasti gledališkega dela in do naših ljudi, ki požrtvovalno delujejo za skupnost v zahtevnih razmerah, ki jih prinaša življenje v zamejstvu in zdomstvu.«

Nova knjiga Marjana Pertota bo gotovo pripomogla k boljšemu poznanju slovenskega zdomstva.

Misijonska Evropa

Papeški svet za novo evangelizacijo je na pepelnično sredo začel prvo večjo svetovno pobudo. V postnem času v nekaterih največjih evropskih metropolah izvaja projekt mestnega misijona.

Mestni misijon pred veliko nočjo imajo v Barceloni, Budimpešti, Bruslju, Dublinu, Koelnu, Lizboni, Liverpoolu, Parizu, Torinu, Varšavi in Dunaju. Gre za skupen projekt pred sinodo o novi evangelizaciji, ki bo oktobra v Vatikanu. Med drugim bodo po omenjenih mestih pripravili javno branje Markovega evangelija, Avguštinovih Izpovedi in spokorno bdenje.

Kardinal Peter Erdö iz Budimpešte je v pogovoru za televizijsko agencijo Romereports povedal, da v projektu sodeluje več cerkva, v stolnici pa bodo celoten Markov evangelij prebrali znani igralci in kulturne osebnosti. To in sveto mašo bo prenašala televizija. Kardinal Erdö pa misijona ne želi omejiti zgolj na postni čas. Prepričan je, da mora novo evangelizacijo izkusiti hiša vsake katoliške družine v Budimpešti.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Pomanjkanje reda, nadzorstva in odgovornosti, ki je rak rana argentinskih oblasti in v veliki meri tudi argentinske družbe, je pretekli teden povzročilo grozno žrtev. Tragedija na železniški postaji Once, ki je zahtevala 51 smrtnih žrtev in stotine ranjenih, je posledica verige večjih in manjših korupcijskih postopkov, a tudi primer, kako prekršek sam vsebuje tudi kazen. Le da kazen plačajo (kot običajno) le nedolžni.

Leta zanemarjenosti. Tisti, ki redno, ali vsaj pogosto, potujejo z argentinskimi vlaki vedo, kakšno je realno stanje. Železniška mreža, ki povezuje predmestje prestolnice z osrčjem Buenos Airesa, je eden najbolj zapuščenih in zanikrnih prevoznih sistemov. In med temi je ravno zahodna proga (imenovana Sarmiento), ena najbolj zanemarjenih. Korenine tega stanja segajo globoko v sivo preteklost, a se jasneje kažejo v dobi Menemizma, ko je vlada železnice nasilno privatizirala, a še naprej krila ogromne finančne izgube tega sistema. Glavni greh ni v teh subvencijah, temveč v dejstvu, da ni bilo in ni nobenega nadzorstva, ne nad uporabo sredstev, ne nad zahtevaniami in obljubljenimi investicijami, niti nad stanjem strukture in operativnih sposobnosti materiala. Stanje, ki je dobilo korupcijski zagon pod Menemom, se je nadaljevalo vsa ta leta kirchnerističnega režima in se le še poslabšalo. Vlak, ki se je zaletel v peron na koncu proge in povzročil tragedijo, vozi že nad 50 let. Sarmiento na svoji poti prekriža osem občin in prevozi mesečno milijone ljudi, ki nimajo druge možnosti hitrega in poceni prevoza. Topo vdani v usodo, potniki sprejmejo vsakodnevni sramotni prevoz, ki ga ni deležna niti govedina, za katero je predpisano, koliko krav lahko vozi vsak tovornjak. Vlada je res poskrbela, da je prevoz najcenejši. Letošnjega januarja je za prodajo vozovnic podjetje ki upravlja progo (TBA) prejelo okoli 13 milijonov, državna podpora pa je segla do 77 milijonov. A za kakšno ceno in pod kakšnimi pogoji? Državni nadzorni organ je že večkrat opozoril na to stanje in napovedal možnost tragedij. A nihče (v vladi) ga ni poslušal.

Iščemo grešnega kozla. Da, nekoga, ki bi mu naprtili vso krivdo in ga pogнали v puščavo. Joj, kako smo svetopisemski. Vlada je od samega začetka gledala samo, kako bi lastno odgovornost preložila na tuje rame. Od naravnost sramotnih izjav državnega sekretarja za transport (»... ta argentinska navada, da se vse tlači v prvih vagonih ...«), do odločitve, da se v sodnem postopku vlada predstavi kot tožnik (ko bi morala biti obtoženec), kaže na strategijo, ki je v vseh primerih enaka. Poiskati krivca nekje zunaj, da ni treba plačati visoke politične cene. Od voznika, ki je bil sam ranjen, do mehanikov, ki bi morali skrbeti za popravo zavor, ki so vsekakor odpovedale: vsi so krivi, le vlada ne. Mehaniki? Kako delati, ko po 50 letih vsekakor ni vrednih nadomestnih delov. Po argentinski navadi mora biti vse »z žico povezano«. Predsednica je v zadnjem javnem nastopu v Rosario kriče zatrdila, da bo krivce doletela zaslužena kazen. Vemo, do kje, po vladnem, kriteriju, sega krivda. Po pravici povedano, kdor pozna ozadje argentinskega življenja in politike, lahko utemeljeno dvomi, da bodo pravi krivci kdaj kaznovani.

Le en primer. A ni le železniški sistem v krizi. Tudi privatna mreža avtobusnega transporta je pod kritiko. Stanje je odvisno od odgovornosti podjetja ki določeno progo upravlja, ker si vlada vedno umije roke. Pa tudi sicer vse v državi deluje tako. Kar pogledjmo energetsko področje. Vsa ta leta je opozicija svarila in razni strokovnjaki napovedovali katastrofo, ker ni investicij, ker ni načrtov za iskanje novih ležišč, ker ni energetske politike ... Vlada je stalno zanikala to stanje in krila primanjkljaj s subencioniranim uvozom. Drago uvažala a ceneje prodajala. Sedaj, ko je začelo primanjkovati dolarjev, poleg pritiska na petrolejske družbe, meče krivdo nanje in zahteva, da bi v trenutku popravili zavoženo stanje. Ali pa vsaj znižali cene posebnemu gorivu, ki ga uporablja državna letalska družba, ki tudi trati milijone v prazno. V tem je srčika spopada, ki ga vodi vlada proti španski Repsol, ki je glavni lastnik nekdanj državne YPF. Doslej prijatelji, so nenadoma postali sovražniki. Poleg znižanja cen, vlada zahteva, da bi družba prinesla v Argentino dolarje, ki jih je zaslužila in jih letno dostavlja matični hiši v Španiji. In seveda, če govorimo o nujni potrebi tujih investicij naletimo na to grozno protislovje. Kdo bo investiral, če ne bo dobička, ali ne bo smel z njim razpolagati. Je torej čudno, da je Brazilija skoraj podvojila dotok tujih investicij, medtem ko v Argentini skoraj ne prihajajo več? Bližajo se zapleteni časi.

DOLE RACING

Zmagoviti slovenski koraki v argentinskem dirkaškem svetu

Brata Jakoš sta se z zlatimi črkami vpisala v zgodovino Turismo Carretera s svojim triletim moštvom Dole Racing, ki je nastalo iz ljubezni do dirkaškega življenja, po večletnem izdelovanju dirkaških naročil v njuni delavnici »Talleres Jakos«, ki se pa še naprej ukvarjajo s terenskimi vozili v Ramos Mejiji.

Po nogometu, je avtomobilsko dirkanje najbolj priljubljen šport v Argentini. Najbolj znano in pomembno lokalno prvenstvo je Turismo Carretera, v katerih tekmujejo v dirki prilagojeni avtomobili za vožnjo.

V dirkalni panogi lahko zasledimo slovensko delo že od leta 1994 ko so se Jakoši začeli ukvarjati s pravo dirkalnikov. Leta 2008 pa sta brata sestavila lastno ekipo za dirke, pod imenom Dole Racing.

Marko in Marjan Jakoš sta nadaljevala očetovo delo v avtomobilski industriji in razvila eno izmed najboljših argentinskih avtomehaničnih delavnic »Talleres Jakos« v Ramos Mejiji. Večletno priznanje kot argentinska »delavnica leta« iz rok CESVI (Center za eksperimentiranje in varnost v cestnem prometu) je samo potrdilo, da imajo v svojih servisnih postopkih, tehniki in metodologiji, najbolj sodobno opremo in usposobljeno osebje.

V zadnjih letih je oddelek za karoserijo avtomobilске delavnice Jakoš zgradil dirkalne avtomobile po naročilu za Turismo Carretera (TC), TC Pista in Turismo Nacional. Sodelovali so tudi pri gradnji podvozja za projekt »Argen-

ponovil pa je v Buenos Airesu in La Plati.

Leta 2011 so ponovno menjali dirkača. Tokrat je bil

Družini z dirkačem G. Ortellijem

Guillermo Ortelli, petkrat prvak v Turismo Carretera, ki je v zadnji tekmi v progi buenosaireskega avtodroma Oscar y Juan Gálvez - v predzadnji dirki v Balcarce je avto po hudi nesreči bil skoraj uničen, toda ekipa ga je pravočasno popravila - zaključil na tretjem mestu in s tem, v skupnem seštevku, osvojil prvo mesto. Prvič v zgodovini dirk pa je zmagovalec rednega dela (fase regular) dobil tudi Zlati pokal.

Po izjavah v različnih revijah, ki se posvečajo avto-moto športom, je razvidno, da beseda *delo* opredeljuje Dole Racing in njegove člane. Ob zmagi je Marko Jakoš dejal: »Za vsako nalogo smo dali veliko vrednost človeški plati delovne skupine. Lahko obstajajo tekmovanja na stezi, ampak v 'boxes' in v delavnici delamo skupno. Vse življenje nam je oče posredoval vrednote dela in ljubezen do avtomobilov. Celo življenje smo 'talleristas' (delavci) in dirkanje je ena veja v našem podjetju, ki je namenjena za popravilo cestnih vozil.«

Moštvo Dole Racing je bilo kos dirkaškim zahtevam in, s trdnim delom pri pravi dirkalnikov v domači delavnici, se je v treh sezonah vpisal v zgodovino priljubljenega športa. Tekmoval je v 56 dirkah TC in dosegel 4 zmage, 3 štartne položaje in nedavno naslovno zmago.

DRUŽINSKA DIRKALNA STRAST

Mnogo let nazaj je v bližini avenije Rivadavia na ulici Colón v Ramos Mejiji Janez Jakoš odprl svojo prvo avtomobilsko delavnico. Svoje otroke je že od prvih let učil vse skrivnosti, ki jih imajo avtomobili pri delu v delavnici. Vlij jim je ljubezen do dela, še posebno z avti, vrednote in disciplino. Rad jim je svetoval. Janez Jakoš je bil pravi mojster v stroki in eden izmed pionirjev v argentinski mehaniki.

V Jakoševi družini je raslo pet otrok.

Dva - Marjan in Marko - sta sledila očetovu pot in razvila današnji »Talleres Jakos«, integralni servis avtomobilov, z mehanično specializacijo za vse vrste vozil na ulici Maestra Lescano v Ramos Mejiji.

Po dolgi delavni poti z avti v delavnici, sta pričela sodelovati pri t.i. zgradbi dirkaških vozil z odličnimi uspehi. Tako sta se brata odločila za sestavo nove ekipe, ki bi se tesneje povezala s prvo kategorijo argentinskih dirk. Novoustanovljeno moštvo sta poimenovala po očetovi rodni vasi Dole, ki jo je, kot drugi Slovenci, moral zapustiti po drugi svetovni vojni. V Ramos Mejiji je nastal Dole Racing s strokovno usposobljenim moštvom, ki se je izkazalo kos izzivu argentinskih dirk in se že pri-

VELEPOSLANIŠTVO

Razstavlja Dani Leber

Pod geslom »Dobri vetrovi za kulturo« (»Dobri vetrovi, ki prinašajo navdih slovenskim umetnikom«) Veleposlanništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu od lanskega oktobra nudi možnost, da v Južni Ameriki živeči in delujoči slovenski umetniki, tako dobro uveljavljeni kot novi talenti, lahko razstavljajo svoja dela v prostorih diplomatskega predstavništva. Cikel se je pričel s fotografsko razstavo Oskarja Moleka in nadaljeval z deli nam že znane in priznane Irene Žužek.

Otvoritev tretje razstave tega ciklusa pa je potekala prav na slovenski praznik dneva kulture, 8. februarja 2012. To pot je bil na vrsti manj poznani, mladi a mnogo obetajoči umetnik Daniel Leber. Naslov razstave je *Fantasma* (Fantomi).

Veleposlanik g. Tomaž Mencin je v uvodnem nagovoru povezal ta cikel s pomenom dneva kulture, nato pa predal besedo umetniku.

Daniel Leber se je zahvalil veleposlaništvu za to priložnost razstave. Nato je v kratkih besedah razložil umetniško tehniko razstavljenih del (olje s čebeljim voskom in

pozlačeni listi, v stilu pravoslavnih ikon). Za konec se je zahvalil prisotnim za obisk na otvoritvi.

Sledila je napitnica, med katero so prisotni lahko v miru občudovali razstavljenega dela in jih tudi komentirali v prijateljskem razgovoru. Udeležba slovenskih in argentinskih gostov, med katerimi je bilo presenetljivo število obiskovalcev iz Slovenije, je bila res lepa. Razstava pa je odprta za obisk še do 30. marca, vsak delavnik od 10. do 17. ure.

Mlado moštvo praznuje prvo mesto v dirkaški družini TCja

tinska misija Dakar 2009«. Za letošnji Dakar so jim pa zapali gradnjo treh Volkswagen Amarok, ki so jih vozili E. Spataro, J. M. Silva in N. Fontana.

Posvečanje tem dejavnostim, skupaj s strastjo do dirkalnikov, so spodbudile Marka in Marjana k ustanovitvi bolj ekskluzivne ekipe. Nastal je Dole Racing (izbrano ime je poklon očetovi rojstni vasi) s katerim so v kratkih treh letih dosegli mnogo uspehov v dirkaški družini. Najvažnejši dosežek je bil decembra 2011, ko je njihov glavni dirkač Guillermo Ortelli osvojil prvo mesto v Turismo Carretera in hkrati zlati pokal.

Moštvo Dole Racing je prvič nastopilo na deveti dirki v prvenstvu leta 2008. Naslednje leto, z dirkačem Agustinom Canapinom, so vstopili v tekmo za Zlati pokal in

Med intervjujem za kanal TyC Sports

voznik je bil označen kot »odkritje« tistega leta. Ekipa iz Ramos Mejije je za 2010 štela med svojo vrsto dirkača Martina Rossija, ki je za novo moštvo dosegel prvo zmago v tekmi na krožnihitrostni dirki v Termas de Río Hondo,

Marjan in Marko Jakoš sta odgovorna za ekipo Dole Racing, ki je v treh letih osvojila prvi naslov.

pravlja za novo sezono v Turismo Carretera. Družinsko podjetje »Talleres Jakos« pa nadaljuje kvalitetno delovanje pri vozilih z zaupanjem najbolj važnih avto znamk.

MENDOZA

G. Janez Cukjati v novi župniji

Po božjih načrtih in volji je duhovnik Janez Cukjati, ki že dolgo let opravlja svoje pastoralno delo v Mendози, bil premeščen v novo župnijo v veliki Mendози. Premestitev mu je prišla po petnajstih letih plodnega in neutrudnega darovanja

Deklice v slovenskih narodnih nošah so podarile novemu župniku šopek

svojih najboljših let zrelosti, v župni cerkvi Marija Madre de la Iglesia v kraju Luzuriaga, Maipú. Da je njegovo delo bilo uspešno in pred vsem blagoslovljeno, se ugotovi po številnih župljanjih, ki so spremljali g. Cukjatija, ko je nastopil na novem mestu. Vsi soglašajo v dejstvu, da je v svojem poklicu g. Janez dober in razumljiv dušni pastir, izredno ponižen in skromen. Zakaj ne bi poudarili, da je tudi odličen zidar, električar, tesar, in vse, kar je v potrebno pri gradnji. To dobro vemo tisti, ki poznamo kakšno pomembno cerkev je sezidal v tem času, in dodamo seveda še župnijske prostore in dvorano. Sedaj pa zida še kapelo. Zares neutrudljiv!

S polno cerkvijsko faranov, bližnjih sorodnikov in nekaterih slovenskih rojakov, smo v soboto 18. februarja sprejeli v župniji Nuestra Señora de Fátima, v Godoy Cruzu, g. Janeza Cukjatija kot novega župnika.

Sprejemno sv. mašo so darovali pomožni škof Mendoze, msgr. Sergio Buenanueva, premeščen župnik Janez Cukjati, njegov brat g. Franci Cukjati, ki je za to priložnost obiskal in spremljal svojega brata, ter dosedanji župnik g. Marcelo Alejandro Castro.

Najprej so prebrali nadškofijski dekret, v ka-

me in spremlja novega župnika: najprej z vero, z močno vero, kar pomeni in izrazi vero v Kristusu. Potem je svetoval, naj farani sprejmejo duhovnika z ljubeznijo in prijaznostjo, naj mu bodo naklonjeni in dobrohotni. Duhovnik v svojem človeštvu izrazi vse potrebe, napake in kreposti mladostnih let, v dozorelosti in v starosti. Župljani in njegovi bližnji smo ga dolžni razumeti in podpreti. Končno je poudaril naj spremljamo pastirja z vsem pogumom, ki ga daje Sveti Duh, ga močno podpiramo in sodelujemo pri apostolskem delovanju. V tem oziru, je navzoče spodbujal, naj spoznajo v vsakdanjem okolju brate in sestre v Kristusu, ki nujno potrebujejo prejeti Dobro Novico (Evangelij), ki daje upanje za naprej, predvsem mladim in ostarelim.

Pred darovanjem so tri majhne deklice, oblečene v slovenske narodne noše, podarile novemu župniku šopek rdečih nageljnov, rožmarina in roženkravta, povezanim s slovenskim trakom.

Pred koncem božje daritve je odhodni župnik pozdravil g. Cukjatija, ter mu želel vse dobro. Spodbudil je župljane, naj podprejo in ljubeznivo spremljajo novega pastirja. Tudi mu je izročil župnijske knjige.

Potem je še g. Janez pozdravil navzoče in med njimi svojo novo čredo. Končno je tudi podaril v materinem slovenskem jeziku nekaj besed in pozdrav navzočim rojakom, ki so ga v lepem številu spremljali ob tej priložnosti.

Naj še omenim, da sta se tiste dneve nahajala v Mendози novinarja iz Slovenije, ki sta posnela doživetje v župniji v Godoy Cruz in tudi posnela razgovor z g. Janezom Cukjatijem. Posneti material bodo predvajali po RTV Maribor v oddaji za Slovence po svetu.

Po maši, v atriju, so navzoči rojaki zapeli kitico pesmi »Marija skoz' življenje«; petju se je tudi pridružil g. Cukjati.

Končno smo v dvorani župnišča nazdravili in okusili kolač, kot zaključek slovesnosti.

G. Janez, želimo Vam veliko uspeha v novi duhovni in pastoralni službi. Naj Bog blagoslovi vaše vsakdanje delo, vaše velikodušno darovanje bratom in sestram v Kristusu, posebno najbolj potrebnim, ki so prvi v vaših mislih in srcu.

Tončka Šmon

Novi župnik s škofom Buenanueva

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Nasveti za krščansko življenje

Dolžni smo krščansko živeti, ker smo kristjani. To so v našem imenu obljubili starši in botri v trenutku krsta. Odpovedali smo se hudemu duhu in izrekli vero v troedinega Boga. Odločili smo se, da bomo v vsem življenju sledili Kristusu, Njegovim zgleodom in Njegovemu nauku. To nas odlikuje in v tem smo različni od drugih. Ne smemo se zadovoljiti samo z imenom. Veliko je lepih imen. A vsi nimajo odnosa z življenjem. Mnogo je poti. Vsi prisegajo na Evangelij, a ne delajo in živijo z njim v soglasju.

Kaj nam pomaga pravilno živeti krščanski poklic? Narava sama, vse stvarstvo z vsemi lepotami, če jih hočemo in znamo odkrivati. Vse nam govori o Bogu. On jih je ustvaril vse stvari in one nam govorijo o Njem. Po njih, ki nas vedno in povsod obdajajo, smo tudi z Njim stalno povezani. Po njih je že apostol Pavel dokazoval Rimljanom božji obstoj. Vsa stvarstvo nam pomaga živeti krščansko. To pomeni stalno biti v božji pričujočnosti. To je tudi pomen vsega stvarstva. Izrabimo ga, da se po njem bližamo Bogu. Ko ljubimo stvarstvo, ljubimo Njega in bomo z Njim tudi vedno povezani.

Letni časi in njihovi sadovi, ki so dokaz božje previdnosti, nam tudi govorijo o Bogu. Preko njih smo z Njim povezani. Tako kot Bog vedno misli na nas, na naše potrebe in na naše dobro, je prav, da Ga tudi mi ne pozabimo, da smo z Njim povezani in nam stvari koristijo.

Družina je poleg življenja prva največja naravna dobrina. Bog nam jo je dal, da po njej spoznamo Njega in se Nanj navežemo. Ona je odsev božjega družinskega življenja v treh osebah, ki so med seboj povezane v ljubezni.

Življenje samo nam veliko govori o Bogu. Imamo ga, ker je On. Brez Njega bi tudi nas ne bilo. Njemu smo ga dolžni in na Njega naj nas spominja. Tako kot smo nanj navezani in zanj skrbimo, enak odnos imejmo tudi od Boga, ki je samo Življenje.

Prijateljstvo z ljudmi, ki so tega vredni, nas vodi k Bogu. On je naš največji prijatelj. Nikdar nas ne prevara, ker ne išče sebe, ampak nas in naše dobro. Pravo in lepo prijateljstvo izpolnjuje drugi del prve največje zapovedi, ki so vse naša pot k Bogu. Tudi ta odnos do drugih nas vodi tja.

Povezava z ljudmi v našem okolju naj nas tesno poveže z Bogom. Oni naj nam govore o Njem, ker so Njegove stvari. Po njih in preko njih je On z nami in v njih naj gledamo in najdemo Njega.

Na tak način nam bo lažje in lepše krščansko življenje. Ljudi in stvari bomo uporabili po božji volji v našo korist in v slavo božjo.

Škofja Loka v pasijonskem duhu

Škofja Loka velja za središče slovenskih pasijonskih krajev. Čeprav pasijon uprizorijo le vsakih šest let in bo naslednja predstava šele leta 2015, vsako leto ohranjajo pasijonski duh in tradicijo.

Letošnje severno pomlad bodo že stekle prve priprave na uprizoritev Škofjeloškega pasijona čez tri leta. Prav tako se začenejo enoletne priprave na izdajo monografije, v pripravi pa je tudi dokumentacija, s katero se bo Škofjeloški pasijon potegoval za mesto na Unescovem seznamu nesnovne kulturne dediščine.

»Škofjeloški pasijon je ena največjih dragocenosti loškega prostora. Predstavlja edinstven del kulturne zgodovine slovenskega naroda in evropske kulturne dediščine, hkrati pa je enkraten in eden izmed najprepoznavnejših dogodkov v Sloveniji«, je na dejal škofjeloški župan Miha Ješe.

Dogodki v okviru Dnevo Škofjeloškega pasijona, ki potekajo v medpasijonskem času marca in aprila, spominjajo na uprizoritev leta 2009 in naznanjajo uprizoritev leta 2015. V Sokolskem domu bo od 9. do 26. marca na ogled razstava akademskega slikarja Matjeja Metlikoviča *Passio Amoris*. Od 28. marca do 11. aprila pa bo živelo zakulisje Škofjeloškega pasijona, kjer bodo lahko obiskovalci pokukali tudi v maskirnico, garderobo in hlev ter spoznali namen pasijonskih romanj.

V Sokolskem domu bo 9. marca srečanje slovenskih pasijonskih

mest, na katerem se bodo osredotočali na vprašanje Komu in zakaj pasijoni danes. »Škofja Loka postaja središče pasijonskih krajev v Sloveniji. Ima vodilno mesto s svojimi izkušnjami, predstavivami in uprizoritvami,« je prepričana nosilka projekta Dnevi Škofjeloškega pasijona Andreja Ravnihar Megušar.

Je pa v Sloveniji več krajev, kjer pripravljajo pasijone za širšo publiko. »Doživljamo slovensko pasijonsko renesanso,« meni pobudnik srečanja slovenskih pasijonskih mest Alojzij Pavel Florjančič. Kot je pojasnil, je bil pasijon pred drugo svetovno vojno v slovenskem prostoru zelo navzoč, uprizarjali pa so ga tudi v ljubljanski Drami. Srečanja se bodo udeležili pasijonci iz Postojne, Razborja, Ribnice, Trsta, Vipavskega križa, Vira pri Domžalah in Višnje Gore. Predstavili bodo že sedme Pasijonske doneske, v katerih bo prvič objavljeno dolgo iskano besedilo pasijona I.N.R.I. Edvarda Gregorina in Romana Tominca iz leta 1928, ki so ga našli v arhivu frančiškanov v Novem mestu.

Vrhunec letošnjih Dnevo Škofjeloškega pasijona pa bo izvedba skladbe Damijana Močnika *Pasijon po Janezu* za soliste, zbor in orkester, ki bo 30. marca v večnamenski dvorani Trata. Na cvetno soboto, 31. marca, bo nato na Meštnem trgu še vrsta delavnic in stojnic z izdelki s pasijonskimi motivi, mesto pa bo obiskala tudi 40-članska pasijonska konjenica.

Med slovenskimi rojaki

terem je podano poročilo in odločitev premestitve duhovnika Janeza Cukjatija.

Med somaševanjem je škof Buenanueva v pridigi omenil, kako naj vsaka skupnost sprej-

vsakdanje delo, vaše velikodušno darovanje bratom in sestram v Kristusu, posebno najbolj potrebnim, ki so prvi v vaših mislih in srcu.

Ko se je prvič zapisalo „Triglav“

Janez Vajkard Valvasor je z zemljevidom Kranjske, ki je izšel v *Slavi vojvodine Kranjske*, izdelal osnovo, na katero so se vrsto let nanašali drugi kartografi. Na razstavi kartografskih dragocenosti NUK-a, o kateri smo poročali že v prejšnji številki, so kot vrhunca baročne kartografije predstavili zemljevid Štajerske Geografa Matthäusa Vischerja in delo domačega kartografa Ivana Dizme Florjančiča Topografski zemljevid vojvodine Kranjske. Prav na tem zemljevidu najdemo prvi zapis imena naše najvišje gore v slovenščini kot Terglou.

19. stoletje pripada Kozlerjevemu *Zemljevidu Slovenske dežele in pokrajin*. Zemljevid je bil zaradi propagandne vsebine takoj ob izidu leta 1853 zaplenjen, češ da že z naslovom ruši zakonito zvezo avstrijskih dežel. Na razstavi je mogoče videti tudi prvi atlas v slovenskem jeziku Atlani in šolski atlas Blaža Kocena, ki je leta 1861 izšel hkrati v nemščini, madžarščini, češčini in poljščini. Kocenov atlas je bila prava blagovna znamka, ki je ostala tudi 150 let po avtorjevi smrti še vedno ugledno ime šolskih atlasov doma in na tujem.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ZAMENJAVA V VRHU SLOVENSKE VOJSKE

Vlada je razrešila načelnika Generalštaba Slovenske vojske Alojza Šteinerja in na njegovo mesto imenovala Dobrana Božiča. S predajo bojne zastave je Šteiner (funkcijo načelnika generalštaba opravljal od maja 2009) posle predal nasledniku Dobranu Božiču. Ta po besedah obrambnega ministra Aleša Hojsa SV prevzema na visoki profesionalni ravni. Božič je povedal, da se bo trudil ohraniti visok ugled vojske, Šteiner pa se je tudi poslovil od vojaškega poklica.

Poleg tega je vlada na položaj generalnega direktorja Obveščevalno-varnostne službe (OVS) ministrstva za obrambo imenovala Boštjana Perneta.

ZUNANJE MINISTRSTVO PREDLAGA MISIONARJA PETRA OPEKO

Slovensko zunanje ministrstvo je predlagalo misijonarja Petra Opeko za Afriško razvojno nagrado Fundacije kralja Baudouina za obdobje med leti 2012 in 2013. Nominira ga zaradi njegovega izjemnega humanitarnega dela in skrbi za ljudi, ki so v glavnem mestu Madagaskarja živeli v bedi na mestnem odlagalšču smeti.

NAPAD NA POLICIJO

Spletna stran policije je bila tarča napada, in sicer je neznani storilec del vsebine zamenjal z žaljivo vsebino, ki je bila vidna na angleški verziji spletne strani. Po navdabah policije se je zloraba zgodila na strežniku, ki je dostopen z interneta in na katerem so samo podatki, ki so namenjeni javnosti, ni pa prišlo do vdora v del sistema, v katerem so operativni in drugi zaščiteni podatki. Policija je sprožila aktivnosti za zavarovanje sledi in ugotavljanje posledic napada, v preiskavo je vključena tudi kriminalistična policija.

PO SVETU

ZASEDANJE EU

Na ponedeljkovem zasedanju v Bruslju so zunanji ministri Evropske unije razpravljali o dogajanju v Siriji. Bruselj se želi na krizo odzvati predvsem v humanitarnem smislu. O tem so se že minuli petek v Tuniziji pogovarjali t.i. države prijateljice Sirije. Rusija in Kitajska pa sta glede teh pogovorov kritični in jih vidita kot pravo na vojaško posredovanje. Kot je pred začetkom srečanja z zunanjimi ministri Evropske unije povedala visoka zunanjepolitična predstavnica unije Catherine Ashton, je namen pogovorov med predstavniki Združenih narodov in Arabsko ligo najti način, kako pritiskati na al Asadov režim za končanje nasilja. Ashtonova glede tega zelo podpira imenovanje Kofija Annana za posebnega odposlanca Združenih narodov in Arabske lige v Siriji.

HRVAŠKI PREMIER V BIH

Hrvaški premier Zoran Milanović se je mudil v Bosni in Hercegovini. Bil je njegov prvi uradni obisk v tujini - premierski stolček je namreč prevzel 23. decembra lani. Hrvaški mediji poudarjajo, da je za državo najbolj pomembno vprašanje prehoda skozi Bosno in Hercegovino pri Neumu, potem ko bo Hrvaška postala polnopravna članica unije. Bosna in Hercegovina in Republika Hrvaška bosta vzpostavili nov vidik sodelovanja in na pregleden in iskren način reševali vsa odprta vprašanja. To je eden od sklepov ponedeljkovega srečanja med hrvaškim premierom Milanovićem in predsedujočim Svetu ministrov BiH Vjekoslavom Bevando.

SKLEPI G20

Finančni ministri držav G20 so v sklepih izjavi dnevne zasedanja v mehiški prestolnici pozvali Evropo, naj prispeva več denarja za reševanje dolžniške krize v območju evra. ZDA, Kitajska, Brazilija, Japonska in druge države želijo, da Evropa združi moči v začasnem skladu za zaščito evra in stalnem mehanizmu za stabilnost evra, ki bo začel julija. Na ta način bi se namreč posojilna moč sklada povečala na okoli 750 milijard evrov. Šele nato bi tudi druge države, z izjemo ZDA, povečale svoj prispevek, ki sedaj znaša 385 milijard dolarjev, za približno 500 do 600 dodatnih milijard dolarjev. Skupna malha za boj proti evropski krizi bi bila po tem težka skoraj 2000 milijard dolarjev, kar bi po njihovem mnenju moralo zadostovati.

SENEGAL NA VOLIŠČA

V Senegal, so volili novega predsednika. Kandidatov je 14, med njimi pa je tudi sedanji predsednik Wade, ki ima za sabo že dva mandata. Zdaj se poteguje še za tretjega, ustava pa predvideva le dva. Ustavno sodišče je sicer pred časom odločilo, da se njegov prvi

PISALI SMO PRED 50 LETI

GOSPODU DEKANU GNIDOVCU V SPOMIN

Na Olševku, P. Preddvor pri Kranju je 2. februarja umrl gospod Karel Gnidovec, bivši dekan in župnik v Žužemberku in častni kanonik Ljubljanske škofije, star 85 let. ...

TRI KNJIGE ZA MLADINO

Ob koncu preteklega leta se je slovenski emigrantski knjižni trg pomnožil tudi s tremi za otroke izdanimi deli. V decembru 1961 so se vrstile: Puškinova Pravljica o ribiču in ribici in Pravljica o mrtvi carični in sedmih junakih ter Darinina Hepica.

Slovenska kulturna akcija je v decembru lanskega leta začela z izdajanjem pravljic, katerih prva dva zvezka sta zgoraj omenjeni Puškinovi pesnitvi v prevodu Tineta Debeljaka. Obe je po motivih ruskega slikarja B. Dehterova ilustriral Andrej Makek. Izšli sta: Pravljica o ribiču in ribici za Miklavža 1961 kot izredna knjiga - 44. publikacija - Slovenske kulturne akcije, Pravljica o mrtvi carični in sedmih junakih za božič 1961 - 46. publikacija, iste kulturne ustanove. ... Darinina Hepica in njeni bratci papagajčki je izšla v ilustraciji in opremi Ivana Bukovca.

Vse tri knjige so bile natisnjene v tiskarni Editorial Baraga

P

SLOVENC V ARGENTINI

Družinska sreča. V družini Marijana Rudeža in njegove žene ge. Nelke roj. Zonjič, se je 10. februarja t.l. rodila hčerka Flavija-Rozana. Srečni družini naše čestitke.

BARILOCHE

Postavitev in blagoslovitev križa na Cerro Capilla

V dneh od 16. do 18. februarja je skupina slovenskih planincev ponovno postavila gorski križ na Cerro Capilla.

Joško Simčič, ki si je novi križ zamislil in ves material že v dolini pripravil, je tudi sestavil novo znamenje na vrhu Kapele. Pri tem opravilu sta krepko poprijela Jože Tomažević in Tinček Debeljak, kot nosača in pomagača sta sodelovala Andrej Žužek in Vojko Arko. Prav tako sta tovorila materiala g. Albin Avguštin, začetnik akcije za novi križ, in g. Milan Povše. ...

VA

ZA ORGANIZIRANO NAČRTNO DELO V SLOVENSKE SKUPNOSTI

V nedeljo, 25. februarja so se v prostorih osrednjega društva slovenski novih naseljencev v Argentini Zedinjena Slovenija (prejšnje Društvo Slovencev) v ulici Ramon Falcon 4158, v Buenos Airesu zbrali člani odbora tega društva ter sedanji predsedniki in tajniki Slovenskih domov v Berazateguiju, Carapachayu, Slovenski vasi v Lanusu, Slomškovega doma v Ramos Mejii, Našega doma v San Justu in Slovenskega doma v San Martinu ter podpisali dogovor o medsebojnem sodelovanju med društvom Zedinjena Slovenija in krajevnimi domovi v Velikem Buenos Airesu.

Svobodna Slovenija,
22. februarja in 1. marca 1962 - št. 8/9

mandat, ki je bi skrajšan, ne upošteva. To je v zadnjem obdobju v državi sprožilo precej nemirov in protestov. Senegal sicer velja za eno najuspešnejših in najstabilnejših afriških držav, ki z razliko od večine drugih držav na črni celini nikoli ni doživela državnega udara in nasilne menjave oblasti. Zaradi tega Senegal velja za eno uspešnih zgodb demokracije v Afriki.

RESUMEN DE ESTA EDICION

NUEVO SECRETARIO PARA LOS ESLOVENOS

El recientemente conformado gobierno esloveno, nombró en su primera reunión a los Secretarios de Estado. Para los eslovenos en el extranjero fue designado Matjaž Longar. Éste es miembro fundador del partido Nueva Eslovenia (NSi) y un experimentado diplomático que desde diciembre de 2010 es también Secretario Internacional de NSi. A lo largo de su carrera fue primer secretario de la embajada eslovena en Roma. Durante el gobierno del Dr. Bajuk (2000) fue su asesor en asuntos exteriores, incluso en lo referido a la UE. Fue embajador adjunto en Berlín; fue nombrado cónsul general de Eslovenia en Celovec, etc. Está casado y tiene dos hijos. Habla inglés, alemán, italiano, serbio y croata. (Pág. 1)

LA HUELLA ESLOVENA EN EL TC

Para los seguidores del Turismo Carretera la escudería Dole Racing le será muy familiar. La historia comenzó en el 2008, cuando los hermanos Marco y Mario Jakoš decidieron incursionar en el TC con equipo propio. Pero su vínculo con el automovilismo data desde hace más de una década, cuando en el taller de reparación de vehículos que poseen en Ramos Mejía iniciaron la construcción de coches de competición a pedido de destacados proyectistas. Dole Racing apostó y logró conformar un muy buen grupo de trabajo, con grandes talentos. Al cabo de tres años, sus autos disputaron 56 carreras en el TC, con 4 victorias, 3 pole position y, el máximo logro en diciembre último: su primer título junto al ahora séxtuple campeón Guillermo Ortelli. ¿Dónde nació el amor por los fierros? Hace 60 años, Don Juan Jakoš llegaba desde su pueblo natal en Eslovenia (Dole) y se instalaba en Ramos Mejía donde desarrolló su oficio, destacándose en la rama automotriz. Dos de sus cinco hijos, Mario y Marco, siguieron sus pasos y desarrollaron uno de los talleres más reconocidos del país, "Talleres JAKOS", galardonado con 5 estrellas por el CESVI. El Dole Racing se inscribió en la página de oro del TC, ya que por primera vez el ganador de la fase regular se quedó con la "Copa de Oro". Para la nueva temporada que comenzó recientemente, el Dole Racing cuenta en la categoría del TC con los pilotos: Ortelli, Fontana y Alaux. (Pág. 3)

DANIEL LEBER EXPONE EN LA EMBAJADA

El pasado 8 de febrero, se celebró en Eslovenia el Día de la cultura, en homenaje al fallecimiento del más grande poeta esloveno France Prešeren. Ese día es feriado nacional y se realizan diferentes actos culturales por todo el territorio esloveno. En la embajada de Eslovenia en Buenos Aires se abrió la muestra de arte de Daniel Leber "Fantasmas" que estará expuesta al público hasta el 30 de marzo. (Pág. 4)

CARNAVAL

En el centro esloveno de Carapachay festejaron el carnaval. Cada uno de los que asistió recibió a la entrada una máscara, realizada por el grupo de jóvenes del Centro. El conjunto esloveno - integrado por Franci, Andrej y Sandi Žnidar, acompañados en algunas melodías por Branko Marinič y Marko Medvešček - se encargó de la buena música que se prolongó hasta avanzada la madrugada. Hubo juegos, 'krofi', baile, y muchas ganas de pasarla bien entre amigos. (Pág. 3)

NUEVO DESTINO PARA EL PADRE JANEZ CUKJATI

El padre Janez Cukjati, que cumple su tarea pastoral en la provincia de Mendoza fue trasladado a una nueva parroquia en la misma provincia cuyana. Tras quince años de prolífica e incansable labor en la parroquia María Madre de la Iglesia en Luzuriaga, departamento de Maipú el presbítero fue designado a la parroquia Nuestra Señora de Fátima en Godoy Cruz. El nuevo destino pastoral en Godoy Cruz lo recibió con la iglesia llena de fieles el sábado 18 de febrero, para participar de la misa de bienvenida, ofrecida por el obispo auxiliar mendocino Msgr. Sergio Buenanueva. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Franci Žnidar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinctis.com.ar in esloveniau@gmail.com Za Društvo ZS: Franci Žnidar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Marko Kremžar, Sandra Jakoš, Darja Zorko Mencin, Tončka Šmon in Marjana Pirc. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 500.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 635.-; beli papir \$ 710.-; Bariloche; \$ 560.-; obmejne države Argentine, 215.- US dol.; ostale države Amerike, 225.- US dol.; ostale države po svetu, 235.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 165.- US dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo

Tel. 4441-1264/1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel./Fax: 4602-7386.

E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalles 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Matjaž Ravnik - odvetnik. Civil., delav., trg. tožbe; pogod., neprem. razpr.; dedišč., zapušč.

Bs. As.: Viamonte 1337 2º D; 4372-6362; Tor/čet 15. do 19.

S. Justo: Perú 2650; 3969-6500; Pond/sred/pet 15. do 19.

mrvnik@telecentro.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683

e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

OSEBNE NOVICE

Rojstvo

Dne 18. januarja sta se rodila dvojčka **Eliseo** in **Tomaž Truden**, sinova Jan-ka in Virginie roj. Villordo. **Srečni družini iskreno čestitamo!**

Krst

V župniji sv. Terezije Deteta Jezusa v Ljubljani je bila 11. 2. krščena **Ana-marija Ester Škraba**, hčerka Danija in Tadeje Matos. **Srečni družini naše iskrene čestitke!**

Doktorat

Francka Cukjati je 25. novembra 2011 doktorirala z odličnim nastopom na Univerzi v Padovi na oddelku znanosti in umetnosti inštituta za geografijo na temo »Teritorij - naravna sredstva in ambientno zdravje. Novi akterji v procesu revitalizacije mestnih družbeno degradiranih predelov - yloga emigranta v Brescii«. **Čestitamo!**

Smrt

V Avstraliji je umrla **Metka Škofič** (59). **Naj počiva v miru!**

OBVESTILA

SREDA, 7. marca:

Učiteljska seja, ob 19.30 uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 8. marca:

Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 19.30 v Slovenski hiši.

SOBOTA, 10. marca:

Popravni ter dopolnilni izpiti ob 14.30 in ob 15.30 **sprejemni izpiti za 1. letnik Srednješolskega tečaja RMB**, v Slovenski hiši.

NEDELJA, 11. marca:

Tradicionalna tombola na Pristavi, ob 16. uri.

ČETRTEK, 15. marca:

ZSMŽ San Martín vabi na mesečni sestanek v domu ob 16 uri. Ga. Gabi Bajda Križ nam bo pokazala izdelavo pisanic. Vsi prisrčno vabljeni.

SOBOTA, 17. marca:

Popravni in dopolnilni izpiti, vpisovanje in začetna sv. maša na SSTRMB v Slovenski hiši.

NEDELJA, 18. marca:

Začetna prireditev osnovnošolskih tečajev in igra **Pepelka**, ob 16. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 31. marca:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

KARAPAČAJ

Uspela pustna veselica ...

Kot že nekaj let smo v Karapačaju priredili »ples po starem« na pustno nedeljo zvečer. Vsepopovsod so bile maske, ki so ponazarjale, da bo res »taprav« pustni ples. Vsak je ob vhodu tudi dobil masko; bilo jih je čez 150, naredili so jih naši mladi v vseh barvah in motivih (res lepe so bile za pogledat). Prišlo je precej ljudi, ki so se ob zvokih domačega ansambla sproščeno počutili. Glasbeniki so znali vžgat in navdušit občinstvo kot že dolgo ne. Sestavljali so ga Janez, Franci, Andrej in Sandi Žnidar, občasno sta jih spremljala tudi Branko Marinič (klarinet) in Marko Medvešček (harmonika). Ples, ki naj bi se zaključil okrog ene ure, je trajal vse tja do pol treh zjutraj. Ansambel je igral v dvorani na odru, za konec pa tudi zunaj, na balinišču ali kar med ljudmi. Medtem so bile tudi igre za najmlajše in seveda za odrasle ob petju narodnih pesmi. Tisti, ki so sodelovali, so dobili lepe nagrade.

Krofov ni manjkalo: okusni, okrogli, lepo pogrnjenih mizah, obiskali so nas pa prav iz vseh slovenskih domov; celo iz Slovenije. Truda in dela je bilo na pretek za pripravo in pospravo prireditve, a vendar smo lahko veseli, da smo, kljub slabi vremenski napovedi, tako lepo izpeljali to pustno nedeljo. Čutilo se je veselje, sproščenost, navdušenje in volja za nadaljevanje takih večerov. Vsa čast organizatorjem in sodelavcem ter mladini za pomoč! Se tako naprej!

Marjana Pirc

Literarne postaje

Projekt Literarne postaje je Mariborska knjižnica letos pripravila pod okriljem Evropske prestolnice kulture (EPK). Drugi gost tega projekta je bil v mariborskem lutkovnem gledališču eden najpomembnejših še živčih slovenskih pisateljev Boris Pahor.

Boris Pahor se je v večernem literarnem pogovoru z novinarko Večera Melito Forstnerič Hajnšek dotaknil mnogih obdobij svojega življenja in literarnega ustvarjanja. Kot je ponovil tudi ob tej priložnosti, je v Ljubljani vselej videl narodno središče, ki pa prepogosto pozablja na položaj Slovencev v zamejstvu. Tudi sicer je v Slovincih premalo patriotizma, ki ga Pahor nikakor ne enači z nacionalizmom. Slednje je namreč po njegovem povezano tudi z ozemeljskimi težnjami, kakršne so bile značilne za

Italijane, kjer pa je s prihodom fašizma na površje prišel še rasizem in poniževanje vsega, kar ni bilo italijansko.

Za zamejske Slovence pa se Slovenija po njegovem ni zanimala niti v času prve Jugoslavije, niti v času komunistične Jugoslavije, enako pa ostaja danes, ko je Slovenija kot samostojna država še naprej brez prave nacionalne zavesti. To pripisuje vzgoji in majhnosti naroda, ki pa se vseeno v literaturi lahko pohvali z nekaterimi evropsko uveljavljenimi literati. Nenazadnje so poleg njega v francoski jezik prevajali tudi Srečka Kosovela, Vladimirja Bartola in Alojza Rebulu. Posebej se je Pahor dotaknil zgodbe o njegovem delu Nekropola, ki je dol-

go čakal na svoj izid, leta 1990 pa je doživel tudi francoski prevod. V Italiji je na natis omenjenega dela čakal zelo dolgo in šele leta 2008 je postal zanimiv za tamkajšnje občinstvo in nekako postal »tržaški« pisatelj. Takrat, je še dejal, je začel dobivati svoje mesto v italijanskih medijih, ki so bili sicer vse do vstopa Slovenije v Evropsko unijo Slovincem precej nenaklonjeni.

Pogovor s Pahorjem je bil drugi od načrtovanih 12 literarnih pogovorov s slovenskimi ustvarjalci in kulturniki, ki so na različne načine povezani z mestom ali katerim od partnerskih mest EPK. Prvi se je mariborskemu občinstvu v nabitno polni dvorani lutkovnega gledališča predstavil »človek na obeh straneh stene«, leta 1924 v Mariboru rojeni Zorko Simčič.

Uradne ure za stranke v Slovenski hiši (atención al público)

V počitniških mesecih, do novega sporočila, bomo v pisarnah v Slovenski hiši (Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna, Svobodna Slovenija) bili na razpolago rojakom **od ponedeljka do petka, od 12. do 18. ure.** Hvala za razumevanje!

VALUTNI TEČAJ V SLOVENJI 29. februar 2012

1 EVRO	1,35 US dolar
1 EVRO	1,34 KAD dolar
1 EVRO	5,85 ARG peso

Izšel je Telefonski imenik Slovencev v Argentini 2012

Na 170 straneh najdete osebne telefone, poslovne podatke, slovenske ustanove v Argentini in po svetu ter še marsikaj.

Na razpolago je v Slovenski hiši in pri poverjenikih. Cena: samo \$ 40.-

TRADICIONALNA TOMBOLA NA PRISTAVI, v nedeljo, 11. marca

Začetek ob 16. uri
Prvi dobitek: LCD 32"
in še mnogo lepih dobitkov

ZAČETEK SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL v nedeljo, 18. marca 2012 v Slovenski hiši

Ob 16. uri sv. maša na čast sv. Duhu, nato igra

Vstopnina: otroci \$15.-
odrasli \$25.- Vsi prisrčno vabljeni!